

Visselblåsning på Akademikernas a-kassa

Akademikernas a-kassa har infört en visselblåsarfunktion. Funktionen följer i alla delar lagen (2023:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. Den innebär att personer som visselblåsar ska skyddas från repressalier. Alla som har rätt att visselblåsa ska ges möjlighet till det via lämpliga kanaler och forum. Genom att göra det enkelt att rapportera, främjar vi tillsammans medarbetarnas, medlemmarnas och allmänhetens förtroende för oss.

1. Vad innebär det att visselblåsa?

Att visselblåsa innebär att informera om man har misstankar om pågående korruption, missförhållanden, oegentligheter eller någon annan felaktighet i organisationen. Vid misstanke om ett möjligt missförhållande, lag- eller regelbrott uppmanar vi dig att rapportera det.

Den som rapporterar ska ha rimliga skäl att tro att informationen om missförhållanden är sann. Vid bedömningen av om rimliga skäl funnits ska man utgå från omständigheter och information som visselblåsaren haft vid rapporteringstidpunkten.

2. Vem kan använda visselblåsarfunktionen?

Akademikernas a-kassas visselblåsarfunktion riktar sig till medarbetare och andra personer som på något sätt har eller har haft en arbetsrelaterad relation till oss. Det är exempelvis personer som har, har haft eller har sökt en anställning, praktik, konsultuppdrag eller annat arbetsuppdrag hos Akademikernas a-kassa.

3. Vad är en visselblåsning?

För att omfattas av visselblåsarlagens skydd ska det missförhållande visselblåsaren rapporterar om ha framkommit i ett arbetsrelaterat sammanhang. Det ska också finnas ett allmänintresse i att det kommer fram.

Skyddet enligt visselblåsarlagen gäller vid rapportering av missförhållanden som har uppstått eller som högst sannolikt kommer att uppstå. Det omfattar både faktiska handlingar och underlåtenheter, oavsett om det rör uppsåtligt agerande, oaktsamt agerande eller olyckshändelser. Det kan handla om fel gällande

- bokföring, intern bokföringskontroll, revision, mutor och korruption, ekonomisk brottslighet, eller
- andra allvarliga oegentligheter, till exempel stora brister i säkerheten på arbetsplatsen och allvarliga former av diskriminering eller trakasserier.

Den som visselblåsar behöver inte kunna tillhandahålla faktiska bevis för missförhållandena, men det måste finnas objektiva händelser eller underlag som gör att det är rimligt att tro att informationen är riktig. Skulle någon medvetet rapportera eller offentliggöra falsk information har hen inte rätt till skydd utan kan själv göra sig skyldig till brottslig gärning.

Vad är inte en visselblåsning?

Som huvudregel omfattas inte sådant som endast rör den rapporterande personens egna arbets- eller anställningsförhållande. Personliga klagomål som inte har ett allmänintresse – exempelvis tvister eller klagomål angående arbetsplatsen eller arbetsmiljön – ska tas upp med närmaste chef eller HR. Detta för att säkerställa att dessa ärenden tas om hand på bästa möjliga sätt.

4. Akademikernas a-kassas visselblåsarkanal

Akademikernas a-kassas visselblåsarkanal är tillgänglig via hemsidan på <https://akademikernasakassa.visslan-report.se/> och har en mottagningsfunktion som i ett första steg hanteras av en extern part. Ärendet överlämnas därefter till de interna kontaktpersonerna. Kontaktpersonerna består av utvalda medarbetare som tilldelas uppdraget att utreda ärendet och att sedan återkoppla utredningens utfall till visselblåsaren. I de fall som ett inrapporterat ärende anses vara opassande att utreda internt utreder den externa parten ärendet utan verksamhetens inblandning.

Rapportering

Rapportering kan göras skriftligt och muntligt. I båda fallen ska länken på hemsidan <https://akademikernasakassa.visslan-report.se/> användas. Rapporten ska ingående beskriva vad som hänt för att säkerställa att lämpliga åtgärder vidtas. Vid muntlig rapportering ska en ljudfil laddas upp som en bilaga. Ytterligare bevisning kan bifogas i form av exempelvis skriftliga dokument, bilder eller ljudfiler. Vid önskemål om ett fysiskt möte med den som hanterar ärendet begär du det via visselblåsarkanalerna.

Känsliga personuppgifter

Känsliga personuppgifter om personer nämnda i rapporten ska inte tas med om det inte är nödvändigt för att kunna beskriva ditt ärende. Känsliga personuppgifter är uppgifter om; etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i en fackförening, hälsa, en persons sexualliv eller sexuella läggning, genetiska uppgifter, biometriska uppgifter som används för att entydigt identifiera en person.

Anonymitet

Visselblåsaren kan välja att vara anonym under hela processen. Anonymitet kan dock i vissa fall försvåra ärendets uppföljningsmöjligheter och de åtgärder vi kan vidta. Om behov finns kan visselblåsaren i ett senare skede berätta vem hen är under strikt konfidentialitet.

Uppföljning och inloggning

Efter rapportering får visselblåsaren en sextonsiffrig kod. Den behövs för att logga in i visselblåsarkanalerna och följa ärendet. Om man förlorar koden behöver man göra en ny rapport och hänvisa till den föregående rapporten för att komma åt ärendet igen.

Inom sju dagar får visselblåsaren en bekräftelse på att rapporten är mottagen. Vid frågor eller funderingar kan visselblåsaren och ärendehanterare kommunicera genom plattformens inbyggda och anonyma chattfunktion. Visselblåsaren får återkoppling inom tre månader där eventuella åtgärder som planerats eller genomförts på grund av rapporteringen framgår. Visselblåsaren ska logga in med jämna mellanrum med sin sextonsiffriga kod för att svara på eventuella följdfrågor.

Extern rapportering

Missförhållanden ska rapporteras i visselblåsarfunktionen eller till chef. Om det inte känns tryggt kan man i stället rapportera externt till behörig myndighet eller i tillämpliga fall till EU:s institutioner, organ eller byråer. Kontaktupplysningar till dessa finns på följande webbadress:

<https://www.visslan.com/resources/visselblasarpolicy/extern-rapportering>

5. Visselblåsarens rättigheter

Rätt till konfidentialitet

Under ärendets handläggning hanteras visselblåsarens identitet konfidentiellt. Identiteten kommer inte att avslöjas utan visselblåsarens samtycke om gällande lagstiftning inte är tvingande.

Skydd mot repressalier

Vid visselblåsning finns skydd mot negativa konsekvenser från att ha rapporterat ett missförhållande, i form av ett repressalieförbud. Skyddet mot repressalier gäller även i relevanta fall för personer på arbetsplatsen som bistår den rapporterade personen, dina kollegor och anhöriga på arbetsplatsen, och juridiska personer som du äger, arbetar för eller annars har anknytning till. Det innebär att hot om repressalier och försök till repressalier inte är tillåtna.

6. GDPR och hantering av personuppgifter

Visselblåsarens personuppgifter är skyddade genom att dessa hanteras i enlighet med allmänna dataskyddsförordningen (GDPR). Utöver det raderas samtliga personuppgifter utan relevans för ärendet och ärendet sparas endast så länge det är nödvändigt. Som längst kommer ett ärende få behandlas två år efter att det är avslutat.

7. Ytterligare kontakt

Har du ytterligare frågor om hur visselblåsarärenden hanteras är du välkommen att kontakta ärendehanterare på advokatfirman Lindahl eller interna kontaktpersoner på Akademikernas a-kassa.

Advokatfirman Lindahl
Mikael Mellberg
Advokat/Partner
mikael.mellberg@lindahl.se
+46 723 881 021

Advokatfirman Lindahl
Ellinor Söderberg
Associate
ellinor.soderberg@lindahl.se
+46 768 543 224

Akademikernas a-kassa
Anna Woldekidan, HR-chef
anna.woldekidan@akademikernasakassa.se
08-412 33 85

Akademikernas a-kassa
Göran Lundström, Jurist
goran.lundstrom@akademikernasakassa.se
08-412 33 35

Vid tekniska frågor om plattformen Visslan, kontakta Visslan på 010-750 08 10 eller clientsupport@visslan.com. Hemsida www.visslan.se